

VIROLET

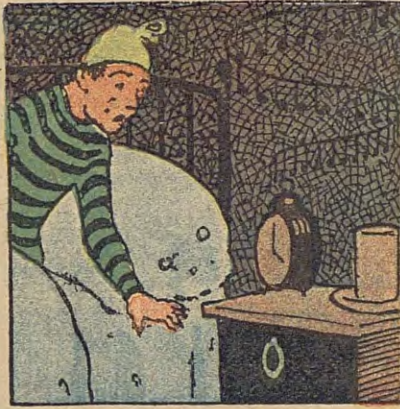
SUPLEMENT IL·LUSTRAT D'EN PATUFET

Si a les fosques us renteu
amb un xasco us trobareu

per SERRA MASSANA

1. Dorm En Pau, que és viatjant a la «Fonda del Gegant».

2. A les cinc del dematí, l'home ja es té que vestí.

3. Ves! I l'electricitat a aquella hora li ha fallat!

4. — I ara com em vestiré? A les fosques ho faré».

5. Per rentar-se va millor tirà a l'aigua un raig d'olor.

6. — «Caram! El tren ja ha xiulat! Veiam si faré salat!»

7. — No sé pas que dec tení que tots s'aparten de mí!

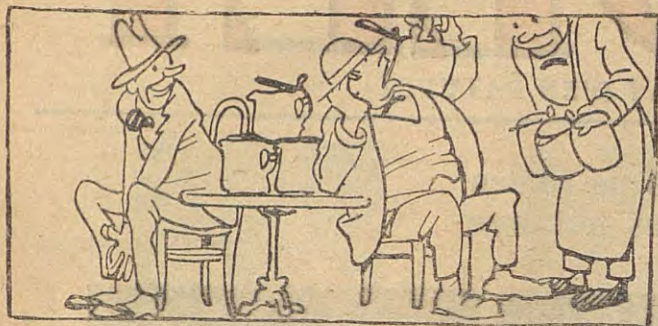
8. — «En aquell mirall d'allà veuré si faig espantà».

9. — «Valga'm Santa Catarina! M'he rentat amb tinta xinal..»

Ço que té, no veure-hi clar!

per CORNET

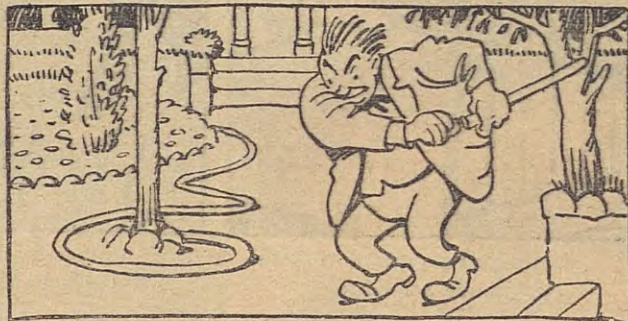
El senyor Lliteres tenia el costum d'anar totes les nits a la cerveseria i allí... està clar, bevia cervesa i acabava engrescant-se de valent.

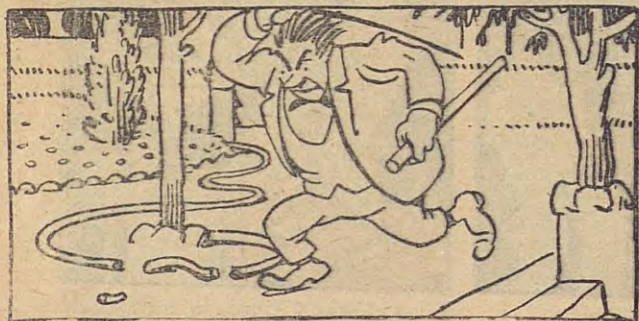
Fins que ja a la matinada s'entornava a casa, moltes vegades amb un pas no gaire segur. En una ocasió d'aquestes, en arribar...

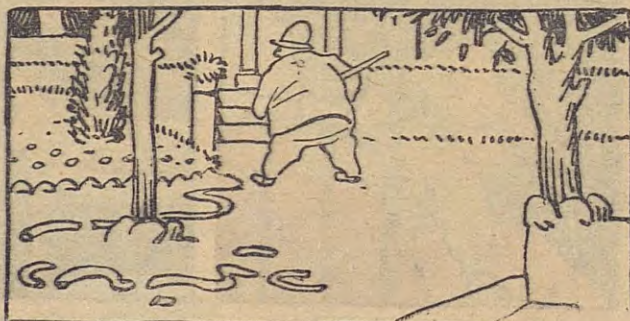
va ésser sorprès per una serp molt grossa que corria pel seu jardí. L'espant fou grandíol; però un cop reposat de l'ensurt...

recordà que portava bastó amb espasí, i ràpid com el pensament, el desenveïnà i es disposà a defensar-se de tan terrible enemic.

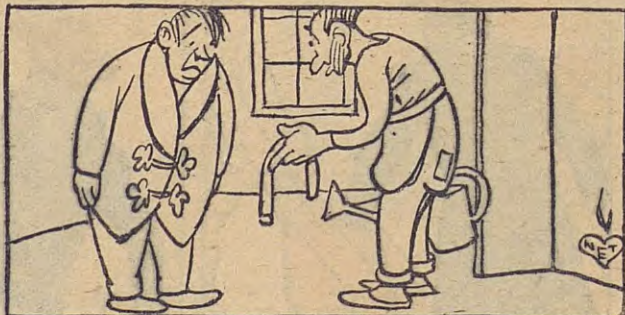
Cop d'espasí per ací, punxada forta per allà, al cap de ben poca estona, la serp quedava vençuda... morta i ben morta!

I el senyor Lliteres es ficava a casa, molt satisfet de veure com mercès a la seva serenitat, conservava encara la vida.

Aquella nit somnià que dins d'una boscuria feia veritables proeses, acabant amb totes les serps del món. Mes a l'endemà al matí,

tot just s'havia llevat, se li presentà el jardiner dient-li que no podia regar i que calia comprar una nova manguera que, a la nit, algun malfactor havia fet a trossos.

A Sants i a minyons...

per APA

Un pagès va a fira a vendre el ruc. Pel camí surten boires de tempesta que l'inquieten un xic, car a l'home els trons li fan molta por.

En efecte; en ésser al mig d'un coll de muntanyes, la tempesta esclata, espaventable. Els llamps i trons i pedregada no paren de caure...

a bots i barrals. L'home, al terme de la por, fa a Sant Equis la prometença d'oferir-li en cera la valor de la venda de l'ase, si el lliura dels llamps.

Tant aviat és feta la prometença, Sant Equis esgarria les boires i fa lluir un sol tan brillant que el pagès ja fa el que pot per oblidar el promès.

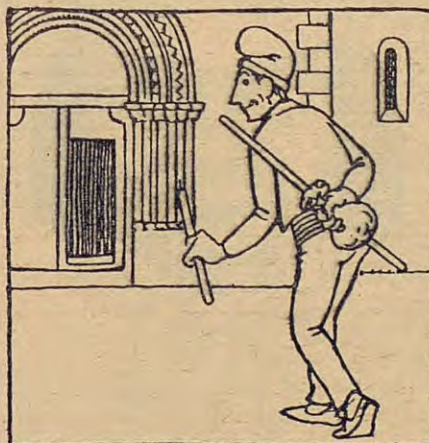
En arribar a l'hostal del poble, s'eixuga la mullena i s'atipa abans d'anar a fira. Entretant ja ha trobat la manera d'escamotejar la prometença.

Ha comprat un conill i el proposa en venda junt amb l'ase. Els compradors, però, no es decideixen: l'un vol sols el ruc, l'altre sols el conill.

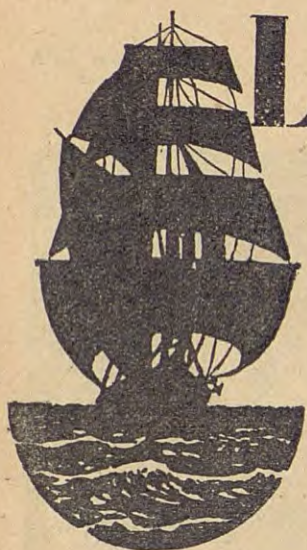
Fins en troba un que es queda amb les dues bestioles. El pagès les hi ven al preu de sis rals el ruc i de deu unces el conill.

Així, amb la pesseta i cinquanta cèntims de la venda de l'ase, aconpleix la prometença i creu haver enganyat el Sant.

Però aquest, quan el pagès retorna a casa seva, fa sortir un lladregot en mig del coll de les muntanyes, qui li pren tot el diner.

L A U ^o les aventures

d'un aprenent de pilot, per CARLES SOLDEVILA

(Continuació)

VII

Esclaus

Els pressentiments d'En Lau no varen complir-se. Bé perquè la seva joventut i la del seu amic varen decidir els patagons a fer-

los esclaus, bé perquè el fet d'haver-se adormit confiadament durant la nit passada els fes una mena de mèrit als ulls d'aquells homes essencialment recelosos, el cert és que en lloc de seguir la sort del pobre timoner varen ésser despullats i lligats sobre el llom d'un cavall i emmenats al galop en mig d'una colla de genets.

La tortura dels dos joves era horrible. El fred amaratava llur pell i el fregadiç de la corda a cada bot dels cavalls era una plaga sangonosa. Ni En Lau ni el Roig podrien dir quin temps va durar aquella carrera que a tots dos els va semblar interminable. L'excés del dolor va buidar llur pensament de tota idea i llur cor de tota llei de sentiment. Ni podien recordar la trista fi dels tres companys que restaven morts arran de la costa, ni pensar en el que farien els del «Maria-Eugènia»

Un moment en una eminència del terreny que en aquella immensa planura podia merèixer el nom de muntanyola, la cavalcada va aturar-se. En Lau va mig-obrir els ulls i va veure que alguns dels seus acompanyants havien saltat de cavall i amb la mà sobre les celles esguardaven cap a la banda de la mar. En Lau també va mirar-hi, però lligat com estava només podia abastar un tros de badia. Va adonar-se que el Roig era aprop.

— Roig — va fer aprimant la veu tant com va poder — mira cap a mar potser podràs veure el «Maria-Eugènia».

El Roig va obrir els ulls tot esverat i trigà una estona a comprendre el que li demanava el seu company de captiveri.

— No veig cap vaixell en tota la badia — va mormolar.

— Vols dir? L'has pogut albirar ben bé?

— Sí, sí... De banda a banda. No veig res... i si hi fós el veuria perquè no hi ha gota de boira... però de tràngul sí que n'hi ha... Els patagons que segurament també s'havien aturat per inspeccionar la badia també feien semblant de no trobar-hi el que cercaven. On era el «Maria-Eugènia»? La ventada que havia bufat durant la nit l'havia obligat potser a llevar àncores i a sortir a alta mar? O potser havia estat víctima d'una sorpresa de la part dels indis?

L'imaginació d'En Lau treballava anhelosament per esbrinar aquell misteri, que venia a augmentar la seva desesperació.

Amb lleugeresa els indis que havien devallat del cavall per observar la badia, hi tornaren a muntar i la colla va galopar de bell nou. Una hora després, arribava a l'acampament dels patagons, que era un conjunt de trenta o quaranta tendes fetes amb pells de guineu i de vicunya.

En Lau i el Roig foren trets de damunt els cavalls i deixats anar a terra, talment com a farcells. Atuïts pel dolor, trigaren llarga estona a obrir els ulls i a dar-se compte que eren ple-gats. Lau fou el primer que va parlar:

— Estimat Roig — va dir amb enorme tristesa — estem perduts.

— No provaran de rescatar-nos els del «Maria-Eugènia»? va insinuar el Roig, més difícil al renunciament que el seu company.

— Tant-de-bo no ho provin! No veus que no aconseguirien altra cosa que fer-se matar? — respongué En Lau. — I d'altra banda, qui sap per on naveguen! Potser aquesta ventada del Surest els obligà a allunyar-se..

Després d'aquestes paraules, els dos amics enmudiren. El vent bufava més fort que mai agitant els herbatges de la planúria interminable. Els patagons no perdien de vista els dos presoners blancs, Dones i criatures s'acostaven a mirar-los amb una curiositat vivíssima, però sense cap senyal de compassió ni d'odi, tal com haurien contemplat un parell de bestioles rares o poc conegudes.

Cap al tard, quan l'un i l'altre eren extenuats de fam i de dolor, els varen deslligar les mans, els varen afuixar el lligam de les cames i els varen dur un tros de carn crua, regalant sang encara.

— Això voleu que mengem? — va dir el Roig tot esverat.

En Lau va arronçar-se d'espatlles. No gaire lluny homes i dones devoraven golument trossos de carn crua semblants als que ells tenien davant els ulls. No es podien queixar, doncs. Almenys, en qüestió de menjar, els tractaven com a iguals.

Després d'unes quantes temptatives, ni En Lau ni el Roig pogueren empassar-se un sol bocí. Vingué la nit; voltats d'indis que feien impossible fins el pensament de l'evasió, els dos catalans varen mig enso-pir-se algunes estones per tenir horribles desvaris, veritables hal·lucinacions de la febre que els encomanaven les ferides dels turmells i dels braços. D'altres estones, desperts, feien mil conjectures sobre la sort que els reservava el destí i no era certament l'idea d'una fi pròxima la que més els afligia.

— I el «Maria-Eugènia»? — havia mormolat el Roig un moment que la seva mirada havia topat amb la d'En Lau.

— Que sé jo! — va fer l'aprenent de pilot. — Baldament siguin al fons de la mar, et juro que els envejo.

L'endemà, a punta de dia, uns indis els

varen desfer tots els lligams, veient tal vegada que l'estat d'anorreament en que es trobaven era prou garantia de llur immobilitat. De tota manera, mai restarien sols; a poques passes hi havia sempre algun indi vigilant. Hom podia endevinar que d'altres captius els havien escapat en circumstàncies extraordinàriament difícils, deixant-los una invencible malfança.

Passaren dies. Un impuls egoïsta, més que un impuls de caritat, va induir els indis a no exigir res dels presoners mentre que llurs ferides no es clogueren totes soles. La carn de cavall, crua i sangonosa que havien refusat, amb fàstic el primer dia, arribà, després de grans esforços, a esdevenir-los un aliment tolerable. Malgrat la sincera ànsia de morir que havien experimentat moltes vegades, al capdavant de dues setmanes de captiveri, privats de tot auxili intel·ligent, lluny de tota cura amorosa, els dos catalans es trobaren refets.

Era un miracle de Deu que calia acceptar. Lau i el Roig l'acceptaren sinó amb joia, amb una mena d'agraïment tot amarat d'esperança. Si havien guarit llurs nafres en condi-

s'hi ataçaven algun indi cuitava a indicar-los amb una empenya que els deixessin estar, que no eren per ells.

Per això, quan un matí els obligaren a enfilem-se sobre el llom d'un parell de rocins esveradissos, llur sorpresa no tingué límits. On els volien dur? Volien divertir-se veient-los fer un capgirell?

En un tres i no res les tendes foren desfetes i carregades sobre els cavalls. Tota la tribu — homes, dones i criatures — cavalcaren. I En Lau i el Roig es trobaren galopant al bell mig de cent cinquanta o cent setanta genets.

cions que semblaven fatals, per què no havien de caure en la possibilitat d'una fugida salvadora?

Els primers mesos d'esclavatge foren durs, tan durs que moltes vegades aquella tènue esperança que els havia encomanat el recobrament de la salut va ésser a punt d'estingir-se. No es que temessin encara de veure's sotmesos a algun suplici horrorós com els que havien sentit a contar que aplicaven els salvatges abans d'immolar llurs víctimes; els treballs que continuament els obligaven a fer i la gelosia amb que defensava la seva propietat el cap que els havia fet esclaus, els indicaven prou bé que llur vida havia adquirit un preu. Però era tan humiliant de viure dia i nit en contacte amb una raça brutal, sense altre plaer que l'embriaguesa, sense altra passió que la cacera i el saqueig!

La tribu de patagons que els havia fet presoners — la dels *iakanatxes*, si bé era nòmada com totes les que habitaven aquella estensa planúria, des del Sur de Bons Aires fins a l'Estret de Magallanes, des del peu de la serralada dels Andes fins a l'Atlàntic, no solia, però, acostar-se gaire a la zona dominada pels espanyols. Era de les més incultes i de les més pobres. No tenia gairebé bestiar, no coneixia l'agricultura. La seva sola riquesa eren els cavalls salvatges que els servien de vida i sovint d'aliment. Al voltant de la tribu sempre n'hi havia alguns centenars que pasturaven...

Ni En Lau ni el Roig havien pogut utilitzar-los. Així que

Cap dels dos catalans havia conegut altre equilibri que el dels vaixelles. Quins treballs i quines engúnies per aguantarse damunt aquelles besties indòmites que no duïen estreps, ni sella! Més d'un cop hagueren d'aferrar-se a la crinera amb totes dues mans per no caure a terra i ésser trepitjats pels cavalls que venien a darrera; alguna estona el cap els anava més avall que els peus...

Cavalcaren de sol a sol, amb petites aturades, per canviar els cavalls que muntaven per altres del ramat que havien fet seguir. El paisatge sempre era igual: una plana fins a l'horitzó sense altre accident que alguns esbarrerars i alguns bassols d'aigua verdosa.

Passaren prop d'un cavall mort, fent aixecar el vol a dos voltors enormes que acabaven d'escurar-ne la carcassa.

A entrada de fosc, la cavalcada s'aturà i les tendes de pell tornaren a servir d'aixopluc de la tribu. En Lau i el Roig no podien bellugar-se. Per fi que el seu organisme s'havia endurit en la prova cruel que passaven des de feia dos mesos, aquelles hores de furiós exercici hípic els havien extenuat.

— No sé de quin cantó girar-me — deia el Roig tractant d'adormir-se. — Tot em fa mal.

— A mí també. La lliçó ha estat ben aspra per ésser la primera... — va respondre En Lau — Però no m'en queixo, saps — va afegir abaixant la veu com si temés que els indis el poguessin entendre. — Tant-de-bó ens fecin muntar a cavall cada dia. El cavall és la nostra única esperança de salvació!

(Continuarà)

Gran Concurs de Quartetes il·lustrades

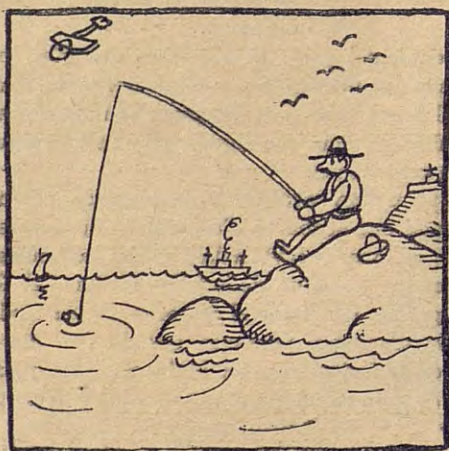
PREMI ÚNIC:

Un magnífic aparell de cinema "Pathé Baby" amb sis pel·lícules

Llegiu les condicions d'aquest concurs publi-
cades en el número anterior.

*Tot just fa una setmana que s'ha anunciat aquest
concurs i ja hem rebut un xàfec d'originals.*

Quarteta il·lustrada de mostra:

A mí m'agrada pescar
i així passo l'estona
a la vora de la mar
en el port de Barcelona

Fins el dia 15 de juny admetem originals

Se l'emporten ben lligat. I el tanquen a la presó

Prefereix morir de gana i llença el pà pel balcó.

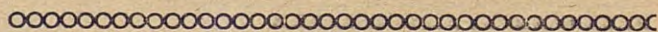
Veient que els peixos se'l mengen. Ha trobat la solució.

Ha pescat un peix amb serra. Que li fa de serradó.

I un cop tallada la reixa
Pot sortir de la presó

Gran Concurs de ninots amb xisto

AVIS IMPORTANT

*Degut a la gran quantitat de paperetes de votació
que havem rebut amb motiu del plebiscit, i a la gran
feinada que ocasiona un escrutini tant complex, adver-
tim als nostres llegidors, que no ens serà possible publi-
car-ne el resultat fins d'ací a tres setmanes.*

*Ja ens imaginem l'impaciència dels nostres amics
per conèixer el resultat del plebiscit, però suposem que
comprendran que aquest petit retràs és motivat per cau-
ses que no depenen de la nostra voluntat.*

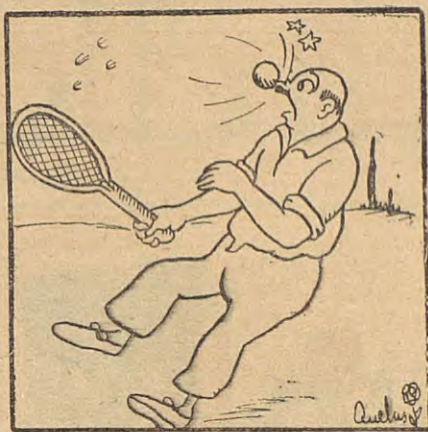
Rodolins incomplets

D. Pep i en Palau Ximenis

Amb facilitat hom nota

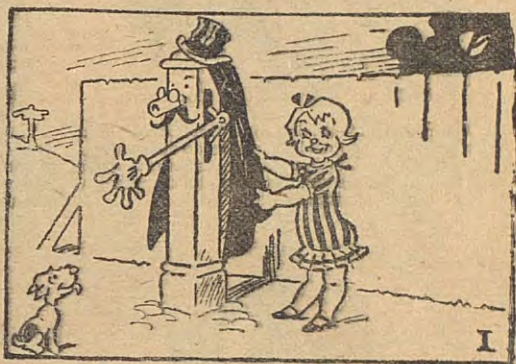

Prò un moment bada i... ai, las!

FRASE FETA

ENTRETENIMENT

— Ja veuràs quin tip de riure em faré amb aquell senyò

Solucions al número passat

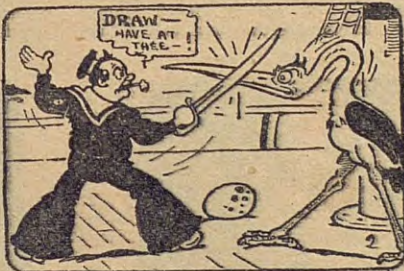
Rodolins incomplets: 1. D. Pep i el senyor Lamarca, surten a passeig en barca. 2. Una tempestat immensa, motiva una prometensa. 3. I van a Sant Cebrià, amb un ciri a cada mà. Frase feta: Tirar-li la porta pels nassos. Jeroglific: Una flor no fa istiu ni dues primavera. Entreteniment: Un ventall.

JEROGLIFIC

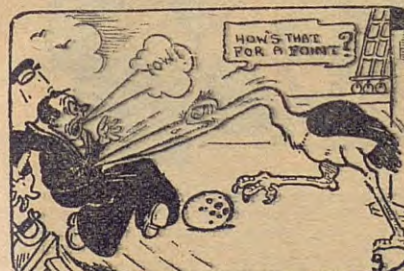
Ind 1l Cm er i Ton p i tro

Desafío original

entre una au i un mariner

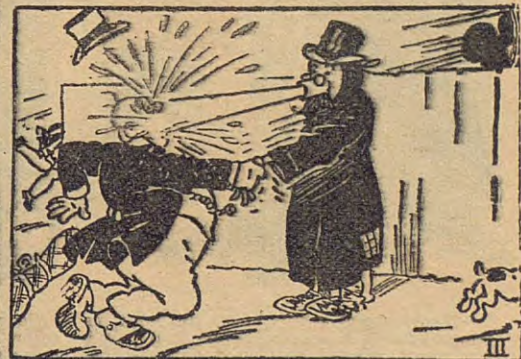
que no acaba pas gens bé;

perquè el mariner pren mal.

— He tingut molt gust en veure'l — Sóc de vostè un servidô.

— Verge Santa! Quina dutxa! Una dutxa d'impressió!

EL METGE CARBONER

per VINYALS

(Acabament)

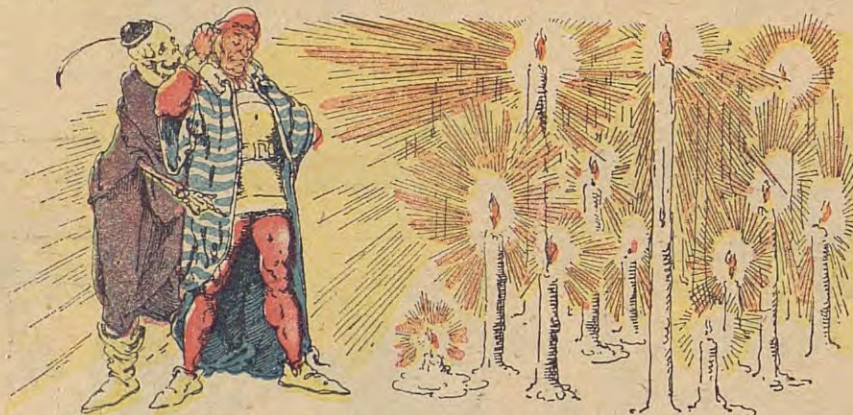
Caram! Si en tenia de raó la Mort! Això havia estat arribar i moldre! En uns deu o dotze anys, el nostre carboner havia arrellegat una gran fortuna. Després del Rei es podia dir que era ell el més ric de tota la vila.

Tot d'una, la Mort va presentar-se a en Galdric. — Jo he vingut dos cops a la teva casa i tu mai no has vingut a la meua. Vina, que et faré veure el meu palau. — Vos ho volia demanar — va respondre el carboner.

I camina que caminaràs, varen arribar davant d'un edifici de color cendrós. La portallada era de marbre negre i encimallada de dues dalles que es cremaven. La Mort va fer entrar en Galdric en una sala immensa...

... on hi havia a mils i milions els ciris encesos. Ni a la església els dies de festa, quan encenen tots els salmons, ni en el palau del Rei, mai en Galdric havia vist tanta lluminària. — Aquests ciris — va dir la Mort — representen la vida de tots els homes; cada un té el seu, i quan es consum ha de morir. — I de qui és aquell que s'acaba? — Aquell és el teu. — No pot ésser! Arregleu-vos-ho com vulgueu; mes cal que aquest ciri cremi encara un ramat d'anys — No sóc pas jo qui els encenc ni qui els apago.

Per més que en Galdric va pregar i suplicar de mil maneres, no va poder conseguir que la Mort li donés un instant més de vida. Llavors pensà jugar de artúcia. I fent veure que s'hi conformava va dir:

— Penso que al menys abans de morir em donaràs temps de resar un Parnestre? — Això no t'ho puc refusar! En Galdric va pensar: — Ja tinc el que volia: Ara no resarè mai més el Parnestre!

De mil maneres va provar la Mort de fer-li'n resar; tot endebades. El metge-carboner no mossegava l'am. A l'últim se'n va pensar una: Ella que trenca de camí a el carboner, i s'ajau al bell mig de la carretera, fent el mort.

La traïdora sabia que en Galdric no passava mai per davant d'un mort sense dir-li un Parnestre. L'home, d'esma, va començar a resar-lo i encara deia: Amen Jesús, quan la Mort es va alçar i el va agafar dient: Ara et tinc!